

Helse- og omsorgsdepartementet Teatergata 9
Pb 8011 Dep, 0030 Oslo

Innspill til Folkehelsemeldingen

Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) er et samarbeidsorgan for 97 frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner med rundt 450 000 medlemmer og over 11 000 lokallag.

Vi takker for muligheten til å komme med innspill til Folkehelsemeldingen, og vil i vårt innspill fremheve rollen barne- og ungdomsfrivilligheten spiller i det forebyggende folkehelsearbeidet.

Frivilligheten forebygger

Vi tror at frivilligheten er en viktig del av det forebyggende folkehelsearbeidet. Frivilligheten skaper fellesskap og utrunder mennesker med viktige ferdigheter som hjelper dem å mestre livet. Spesielt viktig er barne- og ungdomsorganisasjonene, fordi det for mange barn er det første stedet de møter venner med de samme interessene som seg selv.

Noe av det fineste med barne- og ungdomsfrivilligheten er at hundretusener av barn og unge velger å bruke fritiden sin i demokratiske, medlemsbaserte organisasjoner som lar dem drive med det de er aller mest opptatt av. Der finner de sammen med andre i et fellesskap som ikke handler om hvilken bakgrunn man har, men hva vi kan få til sammen. Slik motvirker den unge frivilligheten sosialt utenforskap og gir alle unge et sted de kan passe inn. Ved å skape arenaer hvor man kan møte jevnaldrende og bestemme over egne fritidsaktiviteter tar barne- og ungdomsorganisasjonene unge på alvor. Slike inkluderende og sosiale fellesskap er spesielt viktige i en tid hvor mange unge rapporterer om ensomhet.

Mestring og glede er andre stikkord som står sentralt i den unge frivilligheten, og som bidrar til bedre folkehelse blant barn og unge. Det finnes uendelig mange ting som kan mestres i barne- og ungdomsorganisasjonene, og dette mangfoldet sikrer at alle barn og unge kan oppleve å mestre noe og utvikle nye ferdigheter. Slik bygger den unge frivilligheten trygge ungdommer, som opplever at de kan og får til ting uavhengig av skoleprestasjoner.

Stadig flere unge rapporterer om stress og symptomer på psykiske plager, og de knytter særlig dette stresset opp mot skolen. Den unge frivilligheten er derfor et viktigere fristed enn noen gang. Det er ingen innbytterbenk eller karakterer på våre aktiviteter. Alle kan være med på speiderturen i skogen, spille i korpset på 17. mai og ta ordet på talerstolen på årsmøtet i lokallaget. Det aller viktigste vi kan bidra med i et folkehelseperspektiv er å la barn og unge finne fellesskap med hverandre, gjennom aktiviteter som gir dem mestring og glede, og la dem oppleve organisasjonene som et trygt fristed uten prestasjonskrav. Slik rustet vi unge til å mestre resten av livet og det er viktig for folkehelsen.

NOTAT

Oslo, 14. september 2018
Arkivnummer: 423.51/DVF

Trygg organisasjoner

Seksuell vold har store personlig konsekvenser for den enkelte, og kan gi langvarige psykiske og fysiske helseutfordringer. 23 % av alle 18-19 åringer har opplevd en seksuell krenkelse i oppveksten¹. Dette har store konsekvenser for folkehelsen. Samtidig vet vi at over to tredjedeler av utsatte i anmeldte saker til politiet er personer mellom 13 og 21 år².

Overgrep skjer i vanlige relasjoner blant vanlige mennesker i vanlige omgivelser. Derfor er det viktig at alle deler av samfunnet er bevisst risikoen for seksuell vold. Frivilligheten er ikke noe unntak. Om lag 2 av 3 unge i alderen 13-19 oppgir at de er med i en organisasjon, klubb eller lag. Nesten ni av ti har vært med i en organisasjon en gang etter at de fylte ti år³. Disse tallene viser at barne- og ungdomsorganisasjonene er viktige arenaer for barn og unge, og at de er en viktig brikke i folkehelsearbeidet med å forebygge og avdekke seksuelle overgrep og grenseoverskridende atferd. Arbeidet med å skape trygge organisasjoner for barn og unge er enormt viktig oppgave barne- og ungdomsorganisasjonene jobber aktivt både med forebygging og beredskap på området.

Med vennlig hilsen

Andreas Tangen Borud
Generalsekretær

Rode Margrete Hegstad
Styreleder

¹ Mossinge, G. & Stefansen, K. (2016) Vold og overgrep mot barn og unge - omfang og utviklingstrekk 2007-2015. NOVA Rapport 5/16. Oslo: Nova

² Taktisk etterforskningsavdeling Voldtektseksjonen, Kripos (2018) Voldtektsituasjonen i Norge 2017. Oslo: Kripos

³ Bakken, A. (2018) Ungdata. Nasjonale resultater 2018, NOVA Rapport 8/18. Oslo: NOVA